

BAJA ÉS ÜIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

PALÁNKA, Báro Gromon-Dezső ut. 14. sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Csernicsek Imre
Szerkesztő; Rot schild Zsigmond

Előfizetési ár:

Egész évre K 12.—
Fél évre K 6.—

Nyilvált sora 1 korona

Szövetkezeti diadalok felé.

Meghozván annak idején a szükség törvényeket és megadván a szükség könnyítéseket, az angol együttműködés önzetlenség és felebaráti segítség nagyszerű kísérletét: a szövetkezetet e b. csajtották, magyar hódító u. jára.

Ó jaj, de szegény szövetkezettel mi történt a magyar faluban. Grófi szárnyak pártfogása alá került, s ami volt ott a közös Albionban szegénynek támasza és a közös munka varázsszere, lön itt a hatalmasok kezében, eszköz vagyoniok harcoslására.

Ma már a legtöbb nyílt észszel és világos fejjel gondolkodó férfiu számára mindez tudott és agyoncsépelet közhely, amit itt csak azért bocsátunk előre, hogy a szövetkezetek háborus tevékenységét, ennek fényénél annál jobban méltathassuk. Vajjon mit végeztek a szövetkezetek a háboru alatt, amely tudvalevőleg, nagy feladatok elé állította őket.

Mert ime itt volt az idő az altuizmus és a kölcsönös segítség próbatételére, amelyet a szövetkezetek homlokzatára vettek, most dönt el, hogy a szövetkezetek tényleg alkalmasak arra a szerepre, hogy a megtámadott nemzetgazdaság egyensúlyát veszély esetén helyreállítsák. Mi igazán egy pillanatig sem kételkedtünk a szövetkezetek rejtettségében. Ugyanis meg voltunk győződve az ellenkezőjéről. Láttuk azt az egész hangos és csalfárd reklámszervezetet, amelyel a hiszékeny falusi lelkeket elkábította és azt a kiáltó eredménytelenséget az önzetlenség szempontjából, amely minden ténykedésüket kísérte.

Az önzés szempontjából természetesen egészen más eredményre jutottunk. Láttuk, hogy a szövetkezeti lepel alatt a haszonszerzés húzódik

meg, amely az önzetlen alapítók zsebébe vándorol.

Mint említettük, mindenki előtt ismert tényként szerepeltek ezek az állítások. Csak az állam maradt vak és süket, azt nem lehetett elántorítani kedvenc szövetkezele mellől.

Minél jobban vált napnál is világosabbá az alruista cégér alá rejtőzködő szövetkezeti haszonlesés, annál jobban tömte őket az állam különböző kiváltságokkal és előnyökkel. A háboruban minden említésre méltó üzlet hasznát ők fölőzték le. Az egyenlő elbánás elvét az adófizetőkkel szemben úgy valósították meg, hogy ha árukiosztás volt, a szövetkezetnek őt meg nem illető magasabb kontingenszt utáltak ki. —

Arkönnyítést tettek lehetővé számára s ki győzné még felsorolni az állami gondoskodás és gyöng dilektség egyéb nagylelkü adományait! A szövetkezet pedig igen hálás bizonyult. Se olcsóbban, se jobb nem dolgozott s így beváltotta azokat a reményeket, amiket mi fűztünk nekhez és nem az állam. Magától értődik, tehát említésre sem méltó, hogy a különböző kutatások, a szövetkezeti boltok ajánlójánál megállanak és miután ezt mi is természetesen tartjuk, hasonló további sikert kívánunk a szövetkezeteket pártoló akciónak.

HIREK.

Rókkanták, özvegyek, árnyak. Az új katonai ellátási törvény. Az új katonai ellátásról rendelkező negyven éves törvényt új törvény váltotta fel. Az új törvény lényegesen felemeli a rókkantak járandóságait, a hadiözvegyek nyugdíját és a hadiárvak nevelési járulékat. Az új katonai ellátási törvényben foglalt szabályok népszerű ismertetése e könyv feladata. A törvény ugyanis egybefoglalva közli a hivatásos katonák és azok családjainak járandóságait, akiket a mozgósítás állított fegyverbe. — Az igen

komplikált és hivatkozásokkal teli törvény kezelése a laikus közönség számára teljesen lehetetlen, miért is nagy szolgálatot tesz a könyv mindenkinek, aki megakarja tudni, mi jár az özvegynek az új törvény szerint, mire tarthat igényt a hadiárva és milyen ellátást biztosít a törvény a háboru rokkantjainak. — A könyv, amelyet a „Népszava“ könyvkereskedése adott ki, 1 korona 60 fillért minden könyvkereskedésben kapható.

Betyárvilág a Szerémségben.

Az elmúlt század betyárvilágára emlékeztető jelenetek elevenedtek meg mostanság Szerémségben. Elvetemdedt egyénekből rablóbandák regrutálódtak, amelyek nagyszerűen vannak fegyverrel ellátva és sorra fosztogatják a falvakat, az ellegük küzdött csendő jirőröket pedig vagy lefegyverezik vagy pedig legyilkolják. A falvak lakossága örökös rettegésben él, mert sem élete, sem vagyona nincs biztonságban a banditák elől, akik szabadon garázdálkodva portyázzák végig a vidéket. A legutóbb az egyik fegyveres banda Gaborcsiban megtámadott egy csendő jirőratot, amelynek tagjai Rado és József őrmester és Androvich Pál őve elő voltak. Amikor a csendőök ellenállottak, a rabók agyonlőtték és elszedték fegyvereiket és lőszerüket. Ugyanolyan szolgálateljesítés közben lőtték agyon és raboltak ki Ujeszánovic Mile cendőrt. A banda tagjai e hó 18 án Veika Bastaja faluba törttek be, ahol két csendő jirőrt találtak. Mig az egyik patrul a faluban telje iett szolgálatot, a másik a köz-égháza őrs-obájában időzött. Az őven tagból álló rablóbanda megrohanta az őrs-obában tartózkodó cendőrt és meggyilkolta Deutsch Miksa szakaszvezetőt, a melléje szolgálatra beosztott Jandrisch György rendőrt pedig lefegyverezte. A rablók magukkal vitték a község házárol minden fegyvert és löszert s amikor az

utján találkozott Matuskovics János éjjeli őrel, ezt szintén lefegyverezték de ép bőrrel szabadon engedték. A banda tagjai India községben is megjelentek és Müller Jakab gőzmalomtulajdonostól, akit már többször kiraboltak, nagyobb mennyiségű lisztet vittek el. Ugyanakkor közölték a malomtulajdonossal, hogy legközelebbi látogatásuk alkalmával a szükséges liszten kívül huszezer korona készpénzt is tartson készen részükre, ha kedves az élete. A banditák elszántságára és bátorságára jellemző, hogy egy olyan nagyszabású zsarolási manőverrel próbálkoztak meg, amelynek a keresztülvitele a közbiztosság valóságos oszódjét jelentené. A rablóbanda vezetője üzenetet küldött a legmódosabb indiai gazdák egyikéhez, Botz Mihályhoz és az üzenetben felsorolja azoknak a községbeli tehetős gazdáknak nevét, akiktől váltságdíj gyanánt ezeket követel, összesen százezer koronát jóval meghaladó összegben. Botzot intik, hogy lelkiismeretesen vigyázzon arra, hogy mindenki befizesse a követelt összeget, melyet a falu egy bizonyos helyére kell tenni, hol majd átveszi a banda megbízottja. Abban az esetben, ha az illetők nem fizetnék meg a rájuk kivetett összeget, meggyilkolják őket. Mivel az illetők földművesek, akiknek gyakran kell kimenniük földjükre s így aligha menekülhetnek meg a bandák erőszakossága elől, a mostani horvátországi államhatalomtól pedig hiába sürgetnek védelmet s így minden valószínűség szerint amellett szól, hogy kénytelenek lesznek a rablóbandának a kizsartolt összeget átszolgáltatni. — Petrovics, Karlovcsics, Deos és Kupinovo községeket is alaposan megsarcolták a banditák. Karlovcsics községben egyenesen a jegyzőhöz állítottak be és váltságul több ezer koronát vittek el tőle, azonkívül kifosztották a helybeli malomtulajdonost és nagymennyiségű lisztet is raboltak el tőle. Krafra ev. lelkes Bolcsavjából Surcsinba akart utazni. Utközben a rablók feltartóztatták, elszedték mindenét és meztelenre vétköztették, az uton hagyták. Decs községben a banda vezetésége egy öregasszonynál vizitelt, akitől kétezer korona készpénzt és több darab vásznat vittek el. Decs községben Stefanovics Gyoko földmivestől, amikor a mezőről hazafelé tartott, elszedték tőle háromezer korona értékű lószerszámot. A csekély számú csendőrség tehetetlenül nézi a rablók gyilkos

Olvassa a

PESTI HŐRSEM

című hetilapot
kiadóhivatal

Budapest, I., kerület

Greguss-utca 7. szám.

garázdálkodását. Nem tudnak ellenük hathatósan fellépni, mert nincsenek elegenden. A községek a katonaságtól kértek segítséget, de még mindeddig nem történt intézkedés.

Hogyan kell mosni a papír fehérneműt? Az az előítélet, — írja a Papirújság — hogy a papírból készült szövödédek kemény és hordása kellemetlen, nem kárhoztatható — multban! Ma már ott tartunk, hogy papírból olyan szövetek készülnek, amelyek meleget tartanak és hordásuk kellemes. Hogy ezekhez az eredményekhez nem jutottak el mindjárt, az könnyen érthető. Ennek a gyártási ágnak is keresztül kellett mennie a kísérleti időszakon és a kezdet nehézségein. Ma már sok nagy gyár van berendezve papírfehérnemű előállítására. Amit gyártnak, praktikusán használható, úgy, hogy a papírfehérnemű mindinkább terjed. Elterjedése még sokkal nagyobb mértékű lesz azonban, ha általános tudattá válik, hogyan kell az új fehérneműt mosni, mert sokan panaszkodnak arról, hogy a mosásnál rossz tapasztalatokra tettek szert. Ennek az az oka, hogy legtöbbször ugyanazt az eljárást követték, mint a len vagy gyapjufehérneműnél. — Mindenki be fogja látni, hogy a papírszövet természeténél fogva más anyag, a mosásnál is más eljárást kíván. Amellett a gyártmányok nem egyenlőek és az egyiknél bevált módszer nem alkalmazható egyszerűen a másiknál. — Vannak papírszövetek, amelyek a főzést egy negyedóraig vagy azonfelül is jól megbirják, vannak papírszövedékek, amelyek a felhevített festékanyagban színeződnek, tehát ezzel is annak a bizonyítékát nyújtják, hogy a főzés nem árt nekik. A szövetek különböző eljárás szerint készülnek és a főzéssel szemben eszerint különbözőképen viselkednek, aminthogy tartósságuk és erősségük is más és más. Aki tehát sokáig meg akarja tartani papírfehérneműjét, annak a mosásnál óvatosan kell eljárnia és először kísérleteznie kell. Csakis így tudhatja meg, hogy fehérneműje kibírja-e a főzést. Egyes katonakórházakban végzett kísérletek bizonyítják, hogy egyes papírszövetek a főzést nagyszerűen állják ki. Törülközőket huszszor és többször mostak, forró gőzben sterilizáltak és mégis használhatók maradtak.

A palánkai országos vásár folyó évi október hó 6-án és 7-én, vasárnap és hétfőn lesz megtarva,

— Ukrán közmondások. A farkas ebédre hívta meg a kecskét, ez azonban nem fogadta el a meghívást.

*
Almában a róka a tyukokat számálgatja.

*
Hiába vedlik a farkas minden esztendőben, azért mégis csak farkas marad.

*
A szerelmet, a tüzet és a köhögést titkolni nem lehet.

*
A szerelmet, a tüzet és a köhögést titkolni nem lehet.

*
Ha barátságot kötöttél is a medvével, a fejszét mindig tartsd készen a kezdedben.

*
Kinek epe van a szájában, mindent keserűnek érez.

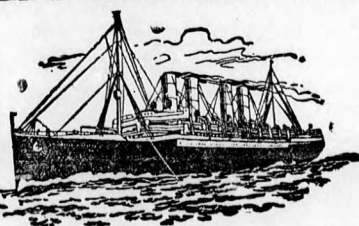
*
A kenyér és a só még a rablót is alázatossá teszi.

*
A telt gyomor minden tudomány iránt süket.

*
Aki két nyulat kerget egyszerre: mind a kettőt elszalasztja.

*
Ostoba fejeket nem szükséges vetni, tenyésznek azok anélkül is.

*
Az igazságot nem lehet vízbe fojtani és nem lehet tűzben elégetni.

Magyar Királyi Folyam és Tengerhajózási
Részvénytársaság menetrendje

Vukovár - Ujvidék között

Közlekedik naponta kedd kivételével
Lefelé : Felfelé :

ind. 4 00 reg.	Vukovár, vasút	6 50 este
> 4 10	> Vukovár, város	> 6 50
> 4 50	> Bácsujjak	> 6 35
> 5 05	> Opatovác	> 5 10
> 5 30	> Dunabölkény	> 4 30
> 5 55	> Sarengrád	> 3 55
> 6 25	> Illok	> 3 20
> 6 30	> Palánka	> 3 15
> 7 20	> Susek Koruska	> 1 55
> 7 30	> Bánostor	> 1 40
> 7 45	> Cserevics	> 1 25
> 8 00	> Ófutam	> 1 10
> 8 10	> Beocsin	> 1 00
> 8 45	> Ujvidék	> 12 10

Ladik — állomás

Ajánlok :

kötelezettség nélkül, előleg és utánvét mellett rak-
tárból :

Aranybronz tinktura per doboz	2.—
Allványpapír szuperior 100 drb	14.—
Bőrszír fadóboxban per kg	2.80
Borkősav kristályos	95.—
Hungária kék régi 16 filléres per 10 doboz	9.50
Cigarettafüvelex Prix Antinicotin 3-as	10 —
Ecetesszencia cca 8 hidratós	6 40
Faszeg	6.—
Festék : Ockersárga	1.—
Borvörös	2.40
Fekete	1.30
Ultramarin fekete csomagos	2.50
Krapróza	2.40
Horganyfehér	4.—
Fénymaz	3.20
Gállickó old	1.10
Gépolaj nehéz 1-a hordó nélkül	3.50
Hengero aj 1-a hordó nélkül	4.50
Keserő	—,90
Kékkő	14.50
Kocsiken öcs 5 és 10 kg-os tádákban	2.—
Meszelő, fekete kiv. fin elsőrendű per drb	12.—
„ fehér kiv. finom elsőrendű	14.—
Papírszák szup. fehér	5.30
„ barna	4.50
Papírcsomagoló barna	4 —
Papírszeg szőlő kötözéshez	12.—
Rézkeppor	20.—
Takarmánycukorrépmag	11.—
Sósorszesz Borolin 100 üvegenként	2.20
Levélpapír és boríték 100-100 1-a	6 —
Ugyanaz vonalozott	6.50

Veszek szodabicarbonát, teát, fahéjat és borsot.
Káhán Áron, Halmi.

Legolcsóbban szállít

bársony PAPUCSOT

Bizinger Antalné Papucs készítő
üzete

SZEGED, Kórház-utca 3.

Szőlőtermelők

B. figyelmébe ajánlom
1 és 2 éves dús gyökér-
zetű bor és csemege fal-
tisztító oltványokat, továb-
bá kénporozás permete-
zés nélkül, minden szőlő-
betegségnek ellentálló
Nova és Delaware, va-
lamint többfajta 1-2 éves
dús gyökérzetű

direkttermő

szőlőfajokat

Árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld

Kágyi Szabó Istvan

érmelléki szőlőoltvány - telepe, **Bihardlószege.**

Kénlap

fél kilogramos
csomagokban **32** koronáért
kilogramonként szállít:

Kovács Jakab CZÉG
Gyöngyösön.

Szőlőoltványokat

szállítok 1—2—3 éve-
seket dús gyökérzetű

Direkttermőket

mely pótlásokra is a
legalkalmasabb.

Árjegyzék ingyen

Liszokay Sándor

Érmelléki
szőlőoltvány
telepe

Bihardlószege.

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.

Közeledik a tél

rendelünk

acetalin gyertya carbiddal 24 korona
 „ lámpa „ 60 .orona
 Kapható

Fröhlich és Feldmannál
 Budapest, VII., Kertész-utca 43. sz

Valódi »MEHKAS« védjegyű

Ruhafesték

minden színben, 140 drb. 50 korona.
 Nagyobb vételnél külön ajánlattal szolgál:

Engel Miksa

LOSONCZ.

Szappan főző szódát,

valódi felelősséggel adok kilóját 10 koronáért.

ruhamosót 4 Kor.-ért,

Kénlapot 100 fillérért

Gaál fűszeres

Budapest, VIII., József-utca 54. sz.

VILÁGMARKA!

Csak viszonteladók részére.

A látező legjobb
 kelmafesték

36 színben.

Nagykereskedőknek nagy engedmény

FÄRBIN
 Anlin Ruhafesték Vállalat
 WEISZ és FRIEDMANN
 Budapest, VII. Király-u 3.
 Telefon 114-15.

Bevezetési k'pvlse ök kereszefnek.

Viszketeg-éget, sömörit, rüht
 a leggyorsabban elmalasztja a dr. Flesch

Emil-féle eredeti iörvényes-n védett

„Skaboform“ — „Kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pe-

cetűs dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégy 3.— nagy tégey 5 K. családi adag 12 K.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. FLESCHE Kórona** gyógyszerára ÖYÖR. vételnél a „SKABOFORM“ védjegyre ügyeljünk!

Ajánlok:

Ukrán pörkölt kávé 150 korona,
 Ukrán kávépótlékot (francó) 110 koroná,
 Ukrán saláta olajat 110 korona,
 per 5 kilogrammonként utánvétel mellett. A pénz előzetes beküldése ellenében ingyen csomagolás és fraco szállítás. Utánvételeknél csomagonként 6 kor külön esze címen felszámítva. Aki e lapra hivatkozik egy szép ajándék tárgyat kap a rendelmenyhez csomagolva Pontos cím:

Louis Rössler
 Őrihódos (Vasmege.)

Szilárd-féle Oroszlány védjegyű

I rendű

Ruhafestéket

ajánlok minden színben és minden mennyiségben mennyiségben nagy árkedvezménytel, 1 kor. és 60 filléres eladásra

Szilárd Samu festék-telepe
 Sikló s, Rác-utca 5.

AZ UJSÁG

Ajándék naptára

az 1919. évre
 már a sajtó alatt van.

Ez a gyönyörű és 300 oldalra terjedő naptár sok illusztrációval, szépirodalmi és közgazdasági tartalommal és a tudnivalók egész tárházával nélkülözhetetlen a családban, az üzletben, vállalkozásban mindenre kiterjedő tájékoztatásával.

Az Ujság minden előfizetője ingyen kapja Karácsonyi ajándékkép.

Könyvárúsi forgalomban nem kapható!

„Az Ujság” előfizetési ára:

Egész évre — — — — K 52.—
 Félévre — — — — K 26.—
 Negyedévre — — — — K 13.—
 Egy hó a — — — — K 460

Ha erre az ajándék naptára igényt tart, fizesen elő **AZ UJSÁG-ra.**

MEGREDELŐ CIM:

Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Egértifusz bacillus.

Bármely egérfaj részére készült ragály, mely által az egerek a legrövidebb és legbiztosabb módon elpusztulnak.

Egér és patkánybacillus.

Ara füvegenként 10 50 100 250 500 1000 gr.
 K 250 5.— 8.— 15.— 25.— 40.—

Szét- küldi: Raizner gyógyszerár, D. MIHOLJAC, SLAVONIA.

Szállítók

örös 1—2 éves jól összeforrott, dús gyökérzetű érmelléki hegyen termelt szőlődványokat, továbbá hazai direktterméket, melyeket permetezni, kénporozni nem kell 1-2-3 éveseket, a tetel ledetlenül kibírják, termőképességük oly nagy, hogy holdanként 60-70 hektóliter bort terem, szeszloka 12-14 Maligardot is elér. Direkt-termőkből sima vesszőt nagy mennyiségben is szállítok.

Ajegyüket ingyen és bérmentve küld.

Hajdu István szőlőgazdasága Bihardiószeg.

Szeszből garantált vegyliszta

ECZETSZESZT

minden mennyiségben azonnali szállításra kapható:

NEUMANN ZSIGMOND és FIA cégnél Vác.

Alapítottott 1862. évben.

Sűrűnyelm: Ecetvár, Vác.

Nyonított Csernicsek Imre környnyon-dájában Palánka.